

ji vydal Úvěrní ústav. Už dle názvu není tento ústav spořitelnou. Ve sporu to také není tvrzeno. Na vkladní knížky, jím vydané, se tedy nevztahuje předpis §u 10 zákona o úpravě právních poměrů spořitelen ze dne 14. dubna 1920 čís. 302 sb. z. a n. Nemají tedy všeobecně povahu papírů majiteli svědčících. Ale v tomto zvláštním případě má vkladní knížka tuto povahu, pokud jde o výplatu vkladu, a to na základě podmínky, ve vkladní knížce uvedené, že ústav vyplatí vklad tomu, kdo se prokáže knížkou, ač není-li překážek amortisace, soudní obstarávky nebo zvláštní úmluvy o vydání. Ale taková úmluva musí být v knížce poznamenána. Protože v tomto případě není žádné z uvedených překážek výplaty vkladu, je ústav povinen vklad vyplatiti majiteli knížky. Byla-li mezi vkladatelem a ústavem smluvena jiná podmínka pro výplatu, je to nerozhodno, protože není poznamenána v knížce. Ta okolnost, že ústav by vklad přece nebyl vydal jiné osobě, než žalovanému nebo jeho manželce pro příbuzenský poměr a pro známost, nepadá na váhu. Právo k výplatě ústav měl. Mohl-li žalobce žádati o výplatu vkladu na základě podmínek o výplatě, uvedených ve vkladní knížce, měla vkladní knížka pro něho cenu vkladu, předpokládajíc, že ústav jej může vyplatiti. O tom nebylo předneseno pochybnosti. Není tedy odůvodněno mínění žalovaného, že vkladní knížka má cenu snad jenom asi 2 Kč. I když vezme se v úvahu, že nálezce nenašel vkladu, nýbrž našel vkladní knížku, nutno uznati, že v tomto případě podle smluvených podmínek o výplatě vkladu představovala vkladní knížka vklad. Nutno proto tvrditi, že obecná cena (§ 305 obč. zák.) knížky se rovnala výšce vkladu. Nálezce má tedy nárok na nálezné (§ 391 obč. zák.) dle výšky vkladu.

Čís. 2352.

Proti spoluvlastníku, jenž prodal společný pozemek jménem svým a v zastoupení ostatních spoluvlastníků, nelze se domáhati splnění smlouvy ohledně celého pozemku.

Nejde o »méně« (§ 405 c. ř. s.), nýbrž o »něco jiného«, domáhá-li se žalobce na místě původně požadovaného celého pozemku pouze podílu, příslušejícího žalovanému spoluvlastníku.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 1190/22.)

Pozemek, jenž náležel žalovanému jednou desetinou, prodal žalovaný žalobci co do svého podílu vlastním jménem a do ostatních podílů v plné moci ostatních spoluvlastníků. Žalobu na splnění kupní smlouvy ohledně celého pozemku řídil žalobce pouze na žalovaného. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl Důvody: Žalovaný namítl mimo jiné nedostatek pasivní legitimace žalobní, ježto pozemek prodal jako plnomocník ostatních spoluvlastníků, a mohl by žalobce požadovati splnění smlouvy od všech vlastníků a nikoli pouze od žalovaného (§ 1017 obč. zák.). Zjištěno, že žalovaný, jednaje o prodeji, prohlásil k žalobci, že není výhradním vlastníkem pozemku, že spoluvlastníky jsou jeho otec a sourozenci a že prodává pozemek též jménem jejich; žalovaný vystupoval tudíž za spoluvlastníky ohledně jejich podílů

jako jejich zmocněnec. Práva a závazky z právního jednání vzešly pro žalovaného pouze v příčině jeho vlastního podílu, ohledně ostatních podílů vzešly však z jeho jednání práva a závazky mezi žalobcem a spoluvlastníky jako zmocniteli na straně druhé (§ 1017 obč. zák.). Důsledkem toho jsou pasivně legitimováni k této žalobě, domáhající se dodržení smlouvy tržové ohledně celého pozemku, všichni jeho spoluvlastníci, nikoli pouze žalovaný, poněvadž se nejedná o prodej pouze jediného, jemu patřícího podílu. **O d v o l a c í** soud rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Žalobce věděl hned při samé koupi, že vlastníkem pozemku není jen žalovaný, nýbrž že jest celá řada vlastníků, jak je ostatně sám později správně ve svém návrhu tržové smlouvy uvedl, a není proto správné tvrzení odvolání, že žalobce byl, kupuje pozemek, přesvědčen, že vlastníkem je pouze žalovaný. Žalovaný přijal 3.000 K jako zmocněnec všech spolumajitelů, o čemž žalobce věděl. Jednati mohl žalovaný jako zmocněnec všech se žalobcem o koupi, byla-li však takovým způsobem skutečně koupě uzavřena, a nedodrželi-li prodávající majitelé pozemku kupní smlouvy, nemůže žalobce požadovati splnění na jediném zmocněnci, byť byl zároveň spoluvlastníkem, nýbrž musel by se domáhati splnění na všech jako spoluvlastnících celku, na kterém jedině žalobci záleží.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Byť i slušelo uznati, že dle §u 1061 obč. zák. jest povinen **p r o d á v a j í c í**, i když není vlastníkem prodané věci, tuto kupujícímu vydati a zajistě i to všecko učiniti, čeho se po žalovaném domáhá žalobní návrh, přece jenom nesmí býti přehlíženo, že žalovaný **p r o d á v a l** ve vlastním jméně pouze svou desetinu pozemku, že nebyl **p r o d á v a j í c í m** ohledně ostatních devíti desetin, že ve příčině nich vystupoval pouze jako **z m o c n ě n e c** ostatních spoluvlastníků, jenž svým právním jednáním nezavazoval se **e**, nýbrž dle §u 1017 obč. zák. své **z m o c n ě n ě**. Byli proto ohledně ostatních devíti desetin pouze **t i t o p r o d á v a j í c í m i**. Pokud žalobce opírá svůj nárok o § 1061 obč. zák., týká se tento pouze žalovanému náležející jedné desetiny. Arci dovozuje dovolatel, že mělo býti alespoň ohledně této a v příčině žalovaného žalobě vyhověno. Zcela neprávem. Nebylo by to dle §u 405 c. ř. s. **m ě n ě** než bylo žalováno, nýbrž bylo by to **n ě c o j i n ě h o**, jelikož žalobní návrh týká se sporného pozemku **j a k o c e l k u** a nikoli jeho podílu, do nichž je celek podle knihovního stavu do vlastnictví spoluvlastníku rozložen a nejde také o ideální, nýbrž hmotné nabytí celku. To všechno odvolací soud v napadeném rozsudku správně postřehl a posoudil, jeho právní názor vyhovuje věci i zákonu.

Čís. 2353.

Jde na vrub vydatele, byly-li šeky padělány osobou, u něho zaměstnanou, již svou nedbalostí umožnil přístup k šekům.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 248/23.)